

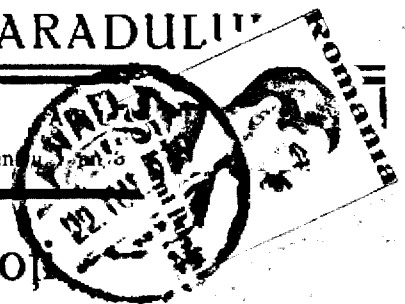
BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

Pen

Cursuri de vară pentru preoți

Toate profesiunile intelectuale aproape, înființează cursuri de perfecționare profesională practică și teoretică pentru membrii lor, numai preoșimea nu încearcă să intre în ritmul vremurilor noi, în care totul e pregătire serioasă și muncă prodigioasă pe toate tărâmurile.

Mai mult, preoșii noștri nu sunt obligați la nici un fel de examen de înaintare, așa că cei mai mulți nu-și mai revăd cunoștințele teologice, pe cari le-au câștigat în școală și pe cari acum le uită cu desăvârșire. Doar câțiva mai citesc din îndemnul lor propriu, plăcându-le să fie conștiințioși în misiunea lor și alți câțiva, cari doresc să fie cvalificați la o clasă superioară.

Pe teren practic fiecare se supune obiceiului local, care în majoritatea cazurilor sunt contrare tipicului nostru bisericesc. De aici vine diferențierea serviciilor divine, dela sat la sat, ba chiar între doi sau mai mulți preoși dintr'o comună. Fiecare preot își are tipicul lui, lucru ce dăunează foarte mult credinței creștine ortodoxe, zicându-se de unii că e ceva, care se poate modifica după conveniențele cutărui și cutărui preot.

Se cere uniformizarea serviciilor divine, înțeleg practicarea uniformă a lor, precum și începerea lor la oră fixă. La fel activitatea pastorală a preoșilor trebuie îndrumată pe o cale nouă, după un îndreptar unic, dacă nu pe întreaga țară, cel puțin pe eparhie.

Pentru ca preoșii să ajungă la o unitate de vederi în misiunea lor și la o solidaritate frățească în munca lor, cred că sunt necesare și pentru noi niște cursuri de perfecționare și întărire spirituală.

Când să se țină și cum să se țină?

Potrivit în luna Iulie sau August, timp de două săptămâni, în care să nu fie sărbători, ca preotul să nu lipsească dela biserică. Cursurile se vor deschide într'o Luni și se vor închide Sâmbăta cealaltă, căci pentru o singură Duminică și preotul, care e singur la parohie își va găsi suplinitor.

Cursurile să fe ținute la Academia Teologică din Arad, de către profesorii respectivi, diferite personalități din lumea bisericească precum și diferiți conferențieri din eparhie și din lumea universitară, cari trebuiesc invitați din timp în scopul acesta. Cursul de inaugurare ca și cursul de încheiere să fie ținute de către Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Eparhial, sau de reprezentantul său.

Conferințele să cuprindă mai mult subiecte din pastorală, misionarism, omiletică, catihetică, sectologie, liturgică, meditații, serviciu social, străjerie și premilitărie, urmate de discuții și propuneri concrete.

Cursiștii să fie găzduiți în internatul Academiei Teologice, primind și o masă modestă în schimbul unei sume convenabile, ce va fi hotărâtă de organizatorii cursului.

Asociația clerului „Andrei Șaguna” secția Arad, să fie rugată cu studierea pe larg a acestei probleme, atât a aranjării conferințelor cât și a îngrijirii de casă și masă pentru cursiști. Printr'un comunicat să fie întrebați C. Preoși, cari vor să participe la aceste cursuri, ca în baza numărului lor să se poată socoti taxa de participare.

O parte din cheltuielile cu conferențiarilor aduși din altă parte să fie suportate din fondurile Asociației clerului, secția Arad și eventual cu ceva ajutor dela Venerabilul Consiliu Eparhial al Aradului.

Dacă problema pusă mai sus poate interesa pe cineva, cred că se va găsi o inițiativă ori oficială, ori particulară cu aprobarea celor în drept, care să satisfacă cerințele vremii și dorințele unor preoși, ce vor să nu piardă din cunoștințele ce-au primit odată și mai ales să fie la curent cu cele noi. Cu aceste cursuri preoșimea va avea de câștigat foarte mult, mai cu seamă că nu avem biblioteci tractuale bine înzestrate și nici nu ne dă mâna să cumpărăm tot ce apare în domeniul teologic, cărțile acestea fiind destul de scumpe.

Pr. R.

Psihologia sectarilor

Sectarii sunt acei oameni, cari vreau totul și înțeleg prea puțin. Au o structură sufletească bolnavă; se cred menși a fi conducătorii lumii acesteia păcătoase și cred foarte greșit „că sunt aleșii lui Dumnezeu” și vor putea reforma lumea.

Psihologia sectarului e psihopatologia omului aflat de cuvinte pompoase, spuse adeseori de oameni lipsiți de cea mai elementară cunoștință religioasă și teologică.

Sectarii au o imaginație bolnavă, de multe ori când spun citate din Sfânta Scriptură închid ochii și afirmă, că ei văd adevărat pe Dumnezeu, pe Hristos, îngeri, etc...

Tălmăcesc visurile și interpretează semnele de pe cer, pe cari iarăși numai ei le văd. Au o beție de cuvinte, spun fraze și citate biblice la întâmplare, fără nici un fond real, iar sub marea ipocriziei ascund adevărurile eterne ale Scripturii, căutând să înșale lumea cu aceste cuvinte, repetându-le la infinit — crezând mai ales că vor ajunge la o biruință.

Sunt fanatici și persistă în rătăcirii, au concepții atât de greșite despre lumea creștină, fiindcă au înălțurat sublima învățătură a lui Iisus Hristos, înlocuindu-o cu unele concepții bizare ale materialistilor, darvinistilor și a pragmatistilor de prin Anglia, America și Germania.

Din țara dolarului s'au întors mulți pragmatisti și din cauza muncii istovitoare li s'a slăbit sufletul începând să-și uite morții scumpli, tradițiile și obiceiurile religioase.

Personal, în calitate de teolog și diacon, am stat de vorbă cu ei și am constat aceleași păcate la toți: sunt lipsiți de o gândire clară, nu sunt independenți, toți ascultă de glasul unui rătăcit pe care-l consideră de sfânt.

Idelle sectarilor sunt idelle răzlețe ale oamenilor cari ascund adevărul și dreptatea de dragul triumfului unor idei învățate pe de rost; sunt în stare să nimească tot ce-l mai sfânt în creștinism. Durere, ei se înmulțesc tot mai mult, fiindcă au prea mare libertate și abuzează de ea.

Misiunile religioase, broșurile cu conținut moral, sforțările profețice numai atunci vor da roadele cunoscute, când și legiitorii noștri, nu se vor sfii ca să a rate adevărul, spunând, cu glasul convingerii, că *sectarii primejdiesc țara și poporul!*

Prof. C. Rudneanu

Sectarii se demască. Să luăm aminte!

Când privesc în față întregul proces istoric al realizării unității noastre naționale îmi vine involuntar înainte adevărul indiscutabil cuprins în celebra expresiune a lui Virgiliu (Eveida I, 33): „Tantae molis erat Romanam condere gentem” Aceste câteva cuvinte caracterizează nu se poate mai bine dificultățile ce le-a întâmpinat nașterea și poporul român în cursul fondării sale.

Raportând la Români adevărul, rostit multă vreme în urmă de Virgiliu, vedem că el găsește și aci o po-

trivită aplicare practică. Ne-am refăcut cu atâta greutate unitatea națională.

Fire îngăduitoare și de bună credință, Românul a fost mereu înșelat de popoarele conlocuitoare, cari i au distrus căminul și l-au ținut într-o lungă și blestemată sclavie. Dar minunea cea mare s'a săvârșit. Lanțurile robiei milenare au căzut.

După războiu, Statul Român a căutat să ducă o politică religioasă care să mulțumească pe toată lumea. „Un popor care a fost atât de oprimat în trecutul său istoric, nu poate deveni opresor niciodată”; sunt cuvinte magice rostite de Octavian Goga, poetul pălămirii noastre, pe scena teatrului din Oradea în anul 1931 cu prilejul aniversării celor 50 de ani ai vieții sale.

Toate cultele istorice minoritare precum și asociațiile religioase s'au bucurat de o deosebită sollicitudine din partea Statului Român, cu condițiunea ca ele să se încadreze cu toată sinceritatea în organizația de Stat și să nu contravină ordinii publice, siguranței Statului și bunelor moravuri.

Constituția țării prevede că libertatea conștiinței este absolută. Aceasta este condiționată de respectul datorit legilor țării.

Dar Statul a suferit o dureroasă decepție, văzând cum sectarismul desconsideră legile și dispozițiunile organelor sale. Numai în lumina acestei considerațiuni înțelegem măsurile drepte și deplin justificate luate nu demult de P. S. Episcop Nicolae Colan al Clujului în calitate de Ministru al Cultelor și Artelor.

Secta penticostalită din România al cărei conducător este Gheorghe Bradin din Cuvin, cu domiciliul în Păuliș, jud. Arad, a fost interzisă tocmai fiind bănuită ca primejdioasă, căci întreaga ei activitate tindea să înfrângă prevederile art. 5 din codul civil român. În cazul acesta, penticostaliștii au adoptat o tactică cu totul originală, intrând în bloc, însă numai de formă în *Asociația baptiștilor independenți*, fără să tacă și trecerile religioase după cum cere Regimul general al Cultelor. În fond penticostaliștii au rămas tot *aconfesionali*. În această ipostază au căutat ei să-și desfășoare mai departe activitatea.

Cum lucrează sectele și mai ales cum a lucrat Gheorghe Bradin, ne putem convinge din cele ce urmează:

Zilele acestea am primit din Cluj o c. p. adresată de Alex. Szaday cu domiciliu în Purcăreni-Brașov, unul dintre conducătorii Asociației baptiștilor independenți din România. Reproduc fidel (implicite greșelile ortografice) cuprinsul scrisorii: „Părinte, Vă rog în numele Domnului Iisus, terțați-mă că Vă deranjez, însă sunt silit ca să Vă rog, să binevoiți a mi trimite urgent un certificat oficial din partea Bisericii ort. din Păuliș, că Gheorghe Bradin — cum știți bine și Dv. este șeful sufletesc și materialicesc al sectei penticostale. El a jultă cu banii mișcarea penticostală. Să știți că eu am dat pe Gheorghe Bradin în judecată, fiindcă, s'a unit cu noi (baptiștii independenți) și mi-a spus ca să ies din serviciul meu și el va susține pe mine. Inșă m'a păcălit pe mine lăsându-mă cu 4 copii în mizerie. El a lucrat după capul lui și cum am aflat, Bradin a reclamat pe Dv. și pe Dl. șeful de Post din Păuliș în numele Uniunii noastre. Aș fi curios, că cine a iscălit reclamația fiindcă nici eu, nici președintele nostru n'a iscălit niciodată vre-o reclamație contra cuiva. *Noi luptăm cu armele dragostei* (subl. n.) Vă salut respectuos. Al. Szabaday”; m. p.

Lăsând la o parte numai pentru o clipă faptele cari consumă pentru totdeauna o anumită stare de lucruri din tabăra celor ce luptă „cu armele dragostei”, mă voi ude vedea, probabil, acționat în judecată (lucru, ce de altfel, nu m'ar înspăimâna de loc) pentru că prin activitatea mea pastorală am incomodat pe Gheorghe Bradin, cu care, de fapt n'am schimbat nici un cuvânt, dar pe care-l cunosc ca fiind foarte robust, fire încruntată, sărac la venirea în Păuliș, bine aranjat acum, mai nou agricultor, fapt care ne face să credem că a renunțat pentru un timp la calitatea de propovăduitor al cuvântului Domnului. Până nu demult, numitul redacta la Lipova un organ al sectei. Regret că nici un ex. din această „foaie religioasă” nu mi-a fost accesibil.

Din cuprinsul scrisorii, reprodus mai sus, se desprind pentru noi Români lucruri extrem de dureroase. Am tratat cu prea multă îngăduință pe niște intruși în marea familie a românismului, cari cu banul lui Iuda caută să pângărească tezaurul spiritual al Ortodoxiei noastre dreptmăritoare.

Dacă Gheorghe Bradin, unealtă inconștientă în mâna dușmanilor noștri (de sigur nu prea mulțumit de măsurile de redresare națională luate din inițiativa Măritului nostru Rege Carol al II-lea), a putut induce în eroare pe Alex. Szabadey, însemnează că numitul a avut belșug de bani de peste hotare, belșug care în urma măsurilor ce au de scop încadrarea tuturor fiilor țării într'o fericită solidaritate națională, i-a fost diminuat, dacă nu chiar sistat în întregime.

Azi nu mai este un mister pentru nimeni că sectele religioase au primit bani din belșug de peste graniță, cu cari au cumpărat suflete românești pe care le-au înjugat la un car străin de aspirațiile noastre religioase și naționale. Sectarismul tinde la destrămarea și anarhizarea. El vrea diminuarea autorității publice, ba chiar distrugerea integrală a acesteia, căci autoritatea de Stat este piedeca realizării anarhismului social și religios. Sectarismul de orice nuanță nu construiește, ci dărâmă. Blândețea și indulgența legilor duce la consolidarea lui. Sancțiunea legii penale trebuie să fie drastică, pentru că numai în felul acesta vom putea zădărnici activitatea destructivă a mișcărilor anarhice din cuprinsul țării.

România este un Stat nou care, pentru o deplină consolidare, are nevoie ca activitatea cetățeanului să fie canalizată prin supravegherea organelor de Stat în direcțiunea unei cât mai desăvârșite coeziuni etnice, condiție sine qua non a țării, prestigiului și mândriei noastre naționale.

Profetii mincinoși au lucrat nu din plăcerea de a propovădui cuvântul Scripturii, ci din interes precuniar. Lumea s'a convins acum de falsitatea lor. Desființarea integrală a sectarismului ar însemna un act de importanță istorică. Reprimarea tuturor curentelor protivnice ordinii publice nu poate duce decât la consolidarea internă a Statului. Sectarii înșiși, prin felul cum se demască—, prețind o astfel de măsură. Să luăm aminte!

Pr. Gheorghe Lupșa

Probleme canonice

Iubite cititor, cleric sau mirean, nu știu, — dar am o credință care-mi dă îndreptățire la afirmații categorice — că de multe ori în această viață pământească ți-a fost dat, pus ai fost în fața unor probleme, a căror deslegare te interesa într'un raport direct ori indirect; aceste probleme erau din domeniul vast al Bisericii. Probleme bisericesti.

Preot fiind după a lui Melchisedec rândulală, a voit Dumnezeu să cheme la sânul Său pe aceea care ți-a fost dragă; soția. Deci, preot văduv. Câte întrebări, cari așteptau tot atâtea deslegări, decurgeau din această văduvie de preot. Necesități fizice și fiziologice, dar în fața cărora erau cele religioase - morale. Văduv fiind, canoanele sfinte te opresc a te căsători, dar tu preot, ești om; iați deci lupte cari încep și a căror intensitate crește. Slujitor al sfintelor altare, deci ascultător fără codiști a sfintelor canoane. Și totuși...

Și ție dreptcredincios al sfintei noastre Biserici, deși laic, ți-a fost dat, să întâlnești anumite probleme la a căror deslegare, într'o măsură, erai chemat să-ți spu. cuvântul. Desigur în satul tău, poate nu odată a fost alegere de preoți. Și erau unii cari deși aveau pregătire, credincioși cu frica lui Dumnezeu și totuși vârsta le era împotriva. Erau prea fineri. Canoanele le cereau o altă vârstă. Mai înaintată. Și dacă ești cu mai multă știință de carte, n'a fost greu să observi că, în decursul veacurilor, această vârstă a varlat în raport cu timpul și cu locul.

Și apoi dacă ți-a fost dat să-ți cercetezi Țara în lungul și latul ei, dar nu numai ca un simplu spectator —, ci te-au interesat anumite chestiuni locale, și, credincios al mării drepte credințe, trebuiau să te înteseze și problemele bisericesti. Ei bine, ai putut observa că în unele părți se face alegere de preoți, în altele nu. Indiferent dacă erai partizanul ori inamicul uneia din cele două practici totuși ți-al pus o întrebare: cum oare, nu este și aici tot Biserica ortodoxă română? Nu sunt și aceștia creștini ortodoxi? De ce oare sisteme diferite?

Dar chestiunea uniformei preoțești, fi sincer cititorule iubit, nu te-a pus pe gânduri?

Nu cumva ai văzut preoți în „tradiționalul costum” negru, indiferent de anotimpurile anului, dar tot așa de bine ai putut observa preoți ortodoxi români purtând costume de culori mai mal deschise; ori, nepurtând de loc.

Și unii purtând bărbi mari, iar alții aproape de loc. Iată, iarăși o problemă care, ți-a dat de gândit.

Și sunt încă atâtea și atâtea probleme cari se pun în Ortodoxia noastră.

Iubite cititor, vom încerca așa rând pe rând, în coloanele iubitei noastre reviste să stăm de vorbă asupra acestor fel de probleme căutând a da sugestii pentru a lor rezolvare, desigur ținând seama de învățăturile sfintei Biserici ortodoxe.

Canoanele ne vor fi călăuză; Sf. Scriptură îndreptar; Tradiția sfântă învățător; jurisprudența și știința canonică mijloace de orientare.

Prof. Gh. Coman.

Sumarele

sesiunii ordinare din anul 1939 a Adunării Eparhiale ținută în 7—8 Maiu 1939.

ȘEDINȚA a IV-a.

61. Referitor la punctul 2 din raportul general al Consiliului Eparhial. Secția economică Nr. 3269/1939 acelaș raportor, în chestia bugetelor parohiale și protopopești, propune în numele Comisiunii, economice, iar Adunarea Eparhială

constată că toate bugetele s'au înaintat, nefiind nici o restanță, ceea ce se ia la cunoștință cu plăcere.

62. Referitor la punctul 3 din raportul general al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3269/1939 despre conturile de gestiune ale parohiilor și oficiilor protopopești, constatându-se că toate conturile de gestiune s'au înaintat spre aprobare, rămânând în restanță numai 3 parohii, dela cari între timp conturile de gestiune de asemenea au intrat, acelaș raportor al Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia cu plăcere la cunoștință.

63. Referitor la punctul 9 din raportul general al Secțiunii economice a Consiliului Eparhial Nr. 3269/1939 despre „Fundatiunea culturală și de binefacere Aurelia E. Florica Novacu”, instituită de răposatul notar public din Clacova Dr. Aurel Novacu în suma de 500.000 Lei, acelaș raportor al Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință cu mulțumită.

64. În privința despăgubirii parohiilor pentru pierderile suferite cu depunerile avute la bănci ceea ce se raportează sub Nr. 10 al raportului general al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3269/1939, acelaș raportor al Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință, rugându-se Veneratul Consiliu Eparhial să solicite rezolvarea definitivă a chestiunii.

65. Cu privire la înzestrarea Mănăstirii Hodoș-Bodrog și a Bisericii mănăstirești Lipova cu păduri de sub Nr. 11 al raportului general al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3269/1939 și în deosebi în ce privește fixarea întrebunțării veniturilor acelor păduri, acelaș raportor propune în numele Comisiunii economice, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință cu vie bucurie.

66. Referitor la gestiunea organului epar-

hial „Biserica și Școala” de sub Nr. 13 din raportul general al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3269/1939 acelaș raportor al Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se ia la cunoștință, invitându-se Consiliul Eparhial ca să ia toate măsurile pentru încasarea restanțelor.

67. Privitor la hotărârea Nr. 55 a Adunării Eparhiale din 1938 pentru remunerarea activității particulare pe teren cultural bisericesc a I. P. C. Sale Păr. Dr. Gh. Ciuhandu cu un premiu de 80.000 lei, care să se plătească din fondul de propagandă, despre ceea ce se raportează în punct. 14 din raportul general al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3269/1939, acelaș raportor al Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială hotărăște :

Se aprobă hotărârea Secției economice a Consiliului Eparhial adusă în ședința sa din 26 Aprilie a. c.

68. Referitor la bursele și ajutoarele acordate în anul 1938/39 atât de Veneratul Consiliu Eparhial, cât și dela Mănăstirea Hodoș-Bodrog, despre ceea ce se raportează în punctul 15 din raportul general al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3269/1939, acelaș raportor al Comisiunii economice constată că ajutoarele date s'au majorat ceea ce Adunarea Eparhială :

ia la cunoștință.

69. În privința chestiunii dărilor eparhiale de sub punctul 17 al Raportului general al Consiliului Eparhial Secția economică, Nr. 3269/1939 la propunerea aceluiăș raportor făcută în numele Comisiunii economice Adunarea Eparhială hotărăște:

Se ia cu plăcere la cunoștință că restanțele au scăzut dela suma de 295.844 Lei la 121.290 Lei. În ce privește invitarea de a afla izvoare de venit pentru acoperirea cheltuielilor ce vor obveni cu susținerea Centrului Eparhial. Adunarea Eparhială hotărăște ca în locul actualelor dări eparhiale, parohiale, cari vor dispune de rente de Stat ce sunt a se primi ca despăgubire pentru pierderile suferite cu depunerile la bănci, să depună la Veneratul Consiliu Eparhial rente în suma, în care contra valoarea cupoanelor acopere darea eparhială anuală. Se vor primi și alte hârtii de valoare de Stat în aceleași condițiuni, iar parohiile, cari nu au atâr hârtii de valoare de Stat, să cumpere.

70. Acelaș raportor referă asupra raportului special Nr. 3270/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică despre fondurile și fundațiunile administrative de către Consiliul

Eparhial și propune în numele Comisiunii economice, iar Adunarea Eparhială

la la cunoștință aceste socoți, dându-se Consiliului Eparhial cuvenita descărcare.

Raportul cu socoțile se va tipări între anexele actelor și debaterilor Adunării Eparhiale (Anexa F.)

71. Acelaș raportor al Comisiunii economice referă asupra raportului special Nr. 3517/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică, prin care se înaintează bugetul Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1939/40 și propune, iar Adunarea Eparhială.

Aprobă acest buget.

72. Acelaș raportor al Comisiunii economice referă asupra raportului special Nr. 3516/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică despre socoata mănăstirilor înzestrate Hodoș-Bodrog și Lipova de pe anul 1938/39 și propune, iar Adunarea Eparhială

O aprobă.

73. Referitor la raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3408/1939 cu privire la desființarea fondului special de pensuni al funcționarilor Veneratului Consiliu Eparhial, la propunerea aceluiș raportor al Comisiunii economice Adunarea Eparhială

Aprobă raportul. Fondul se va contopi astfel:

a) fondulul preoțesc să se dea suma de 459 494 Lei	
b) fondulul general	854 004 "
c) fundațiunii I Meșianu	293.352 "
d) fondulul Instruct episcopesc	460 698 "

De tot 2,087.548 Lei

74. Referitor la raportul special Nr. 3176/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică, referitor la socoata Internatului de fete diecezan, acelaș raportor în numele Comisiunii economice propune, iar Adunarea Eparhială

Aprobă această socoată de pe anul 1938.

75. Cu privire la raportul special Nr. 3119/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică, prin care se înaintează socoțile Internatului dela Academia Teologică de pe anul școlar 1937/38, Adunarea Eparhială, la propunerea aceluiș raportor al Comisiunii economice

Aprobă aceste socoți

76. În privința raportului special Nr. 3518/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică, prin care se întemeiază bugetul Veneratului Consiliu Eparhial pe anul 1939/40, la propunerea aceluiș raportor al Comisiunii economice, Adunarea Eparhială

Aprobă bugetul înaintat.

77. Referitor la raportul special Nr. 3581/1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică

prin care se înaintează spre aprobare bugetul Academiei Teologice pe anul școlar 1938/39, la propunerea aceluiș raportor al Comisiunii economice Adunarea Eparhială

Aprobă bugetul înaintat.

78. Privitor la raportul special Nr. 2963 1939 al Consiliului Eparhial, Secția economică, cu care se înaintează socoțile Librăriei și Tipografiei diecezane pe anul 1938, la propunerea aceluiș raportor al Comisiunii economice Adunarea Eparhială

la la cunoștință aceste socoți, având în vedere însă și constatările făcute de Comisiunea de control a Adunării Eparhiale referitoare la socoțile din chestiune.

79. Pentru verificarea proceselor verbale ale ședinței a III-a și a IV-a, Adunarea Eparhială hotărăște ca deputații eparhiali cu domiciliu în Arad, împreună cu biroul, să fie convocați în ședință de verificare la data, ce se va fixa de Înaltul Prezidiu.

80. Lucrările Adunării Eparhiale fiind terminate, Prea Sfinția Sa Păr. Episcop Andrei relevă împrejurările că dările de seamă, ce se fac anual în Adunarea Eparhială despre viața bisericească și situația Eparhiei și care se găsesc cuprinse în Actele și Debaterile Adunării Eparhiale, formează cea mai autentică cronică a Eparhiei, rămânând ca urme veșnice pentru posteritate. Trebuie să avem deci sentimente de mare recunoștință pentru marele mitropolit Andrei Șaguna, care a pus temelile organizației noastre bisericești autonome în cadrele căreia bisericii noastre i s'a dat posibilitatea să evolueze neconținut, până ce a ajuns la starea de azi, care formează o etapă de tranziție, lămurindu-se tot mai mult și necesitatea imperioasă ca organizația moștenită dela Mitropolitul Șaguna să o păstrăm intactă și neștirbită pentru generațiile viitoare.

Prea Sfinția Sa consideră că cei patru ani impliniți în păstoria Eparhiei Aradului sunt numai un început de activitate, al cărei plan și l-a fixat dela început. Până acum a avut să lupte cu obstacole negative, ce au trebuit înlăturate pentru formarea cadrelor, în cari să se realizeze planul duhovnicesc. Întâi a trebuit să se pună la punct partea gospodărească și disciplina clerului și a mirenilor, ca astfel să fie mai ușor de realizat programul duhovnicesc și de misionarism religios. Până acum nu putem afirma că stăpânim duhovnicește pe credincioși, dar începutul s'a făcut și urmează ca în viitor să tindem tot mai mult spre orizontul luminos al spiritualității, căci Biserica este

o instituție a Duhului. Prea Sfinția Sa înalță rugăciuni către Atotputernicul Dumnezeu ca să-l ajute spre a putea realiza planul său duhovnicesc. Mulțumește apoi tuturor deputaților pentru interesul neștirbit, ce l-au arătat pentru bunul mers al afacerilor Eparhiei, pentru ordinea și armonia, ce a domnit și de astă dată în debaterile Adunării Eparhiale, exprimând nădejdea că legătura intimă dintre Prea Sfinția Sa ca păstor și păstoriți se va păstra și întări tot mai mult în viitor. Cu aceasta Prea Sfinția Sa Păr. Episcop ridică ședirța și declară închisă sesiunea prezentă a Adunării Eparhiale.

81. Dl. Dr. Cornel Iancu mulțumește Prea Sfinției Sale în numele membrilor Adunării Eparhiale pentru dragostea părintească, cu care a condus debaterile Adunării Eparhiale. În calitate de vechiu membru al Adunării Eparhiale, constată deosebirea între rostul ce l-au avut Adunările Eparhiale înainte de întregirea politică a Neamului și cel de astăzi. În trecut toți credincioșii se adunau în jurul Ierarhilor spre a duce lupta împotriva dușmanilor seculari ai Neamului nostru. Astăzi menirea Adunării Eparhiale e alta. Astăzi avem datoria să întărim bazele spirituale ale Statului nostru național, care trebuie să fie nu numai românesc, ci și creștin. Întreg clerul și poporul se adună în jurul Prea Sfinției Sale în lupta pentru realizarea idealului Statului românesc și creștin.

Președinte,

ss. *Andrei*

Episcop.

Secretar,

ss. *Dr. Nicolae Popovici.*

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința Comisiunii de verificare ținută la 26 Maiu 1939.

ss. *Andrei*

Episcop.

ss. *Dimitrie Muscan*

ss. *Dr. Teodor Botiș*

ss. *Traian Vașianu*

ss. *Mihail Păcățian*

ss. *Sava Tr. Seculin*

ss. *Dr. Emil Velicju*

ss. *Dr. Nicolae Popovici*

Cărți și Reviste

Anuarul Academiei teologice „Antreiane” XV 1938-39, publicat de Dr. D. Stăniloae, Sibiu.

Anuarele sunt biletele de identitate pentru prestigiul așezămintelor publice. Așa se înțelege rostul publicării lor.

Un semn de prestigiu și o aleasă dovadă de muncă ostentivă, insuflețită și idealistă, prezintă Anuarul Academiei Teologice din Sibiu, redactat de modestul și eminentul părinte rector Dr. D. Stăniloae. În 260 pagini octave, scrise cu litere garmond, profesorii Academiei — toți până la unul — publică articole de

interes științific și religios, semnate precum urmează : O luptă pentru Ortodoxie în țara Hașegului de prof. D. Stăniloae, Documente istorice și doctrinare : actul prin care s'a promulgat dogma infalibilității papale de prof. I. Belentă, Tunderea clericală de Dr. I. Hradil, Vinul în Vechiul Testament de Dr. N. Neaga, Paulinism și stoicism de prof. Dr. Gr. T. Marcu, Pentru o mai bună pregătire a viitorilor preoți de prof. Dr. S. Cândea, Din cauzele bolșevismului rusesc de prof. Al. Popa, O Novelă necunoscută a împăratului bizantin Andronic II Poleologul, cel Bătrân de prof. Dr. L. Stan, Creștinismul ca factor determinat în concepția muzicii de prof. P. Gherman, Evangelia în viața omenească de Pr. V. Runcen stud. au. IV, Date școlare, Cronica anului, Societatea de lectură A. Șaguna.

Simpla înșirare a titlurilor și a numelor din cuprinsul anuarului indică valoarea operii.

Nu este prima oră când facem constatarea că Sibiul este în prezent centrul ortodoxiei române atât prin personalitatea I. P. S. S. Mitropolitului Nicolae, cât și prin vredniciile oamenilor cu care e știut să se încunjure. În capul coloanei lor muncește și comandă P. C. S. păr. prof. D. Stăniloae, teologul viziunilor adânci și a înțușiiilor geniale și originale, care face astăzi atâtă cinste Ortodoxiei.

Anuarul de față este una din ultimele dovezi ale afirmărilor de mai sus.

Al. Lascarov-Moldovanu: Viețile Sfinților, vol. V. Ed. Cugetarea, Bucureștii 1939, 320 pa. 50 lei.

Distinsul misionar, publicist, conferențiar și predicator creștin, avocatul Al. L. Moldoveanu, cunoscut și apreciat prin numeroasele și valoroasele d-sale scrieri profund creștine, autorul romanelor : *Mămăna*, *Tătușu*, întoarcerea lui Pătrașcu, *Ramanul furnicii*, publică volumul al cincilea din seria *Viețile sfinților*, — de pe lunile Iulie—Septembrie.

Scrișul d-sale nu mai are nevoie de nicio recomandare. Numele autorului reprezintă destulă garanță pentru valoarea lucrării.

Misionarul. Revistă lunară a misticii ortodoxe. Apare sub conducerea secției culturale a Consiliului eparhial. Chișinău. Nri 6 și 7 1939.

În numerile de pe Mai și Iunie Pr. A. Scvoznicov, unul dintre cei mai buni misionari ai Bisericii ortodoxe, publică două articole prețioase :

1. *Cauzele ivirii și răspândirii sectelor religioase.* Interne : analfabetismul sau ig. oranța religioasă, dorul de mântuire, nemulțumirea de anumite forme ale vieții religioase și dorința de o trăire religioasă mai intensă, ambițiile. Externe : misionarismul sectar — sprijinit în bună parte de capitalul străin, neajunsurile misionarismului nostru ortodox, împrejurările speciale — favorabile pentru propaganda sectară, legile și regimurile favorabile pentru secte.

2. *Prin ce sunt atractive sectele religioase ?* Prin entuziasm religios, prin năzuința de a restabili creștinismul primar, prin viața lor morală și prin aspirațiile lor sociale.

Informațiuni

I. P. S. S. Patriarhul Nicodim, la apelul d-lui profesor Mihail Șerban, subsecretar de stat, pentru ridicarea unei biserici ortodoxe române în Tușnad, a subscris suma de 35,000 lei, reprezentând salariul

brutto bugetar al I. P. S. S. pe prima lună ca Patriarh, scriind pe apel următoarea rezoluție :

„Sunt foarte bucuros că se poartă atât interes de bunăstarea religioasă a poporului. Din partea mea pe lângă binecuvântare, donez salariul meu pe prima lună a funcțiunii mele ca Patriarh al României, adică lei 35.000.

Dumnezeu să binecuvânteze opera începută“.

† *Nicodim.*

D. ministru Șerban a hotărât ca această rezoluție să se pună în ramă și să se păstreze în viitoarea biserică.

Toate confesiunile au fost reprezentate la investirea Preafericitului Patriarh Nicodim dela Palatul Regal, cu excepția bisericii unile. Ci că I. P. S. Ș. mitropolitul Al. Nicolescu a fost plecat înainte cu două zile la... băi... la Călimănești.

Scuză ca și cea dela încoronarea dela Alba-Iulia.

Noul mitropolit șef al lipovenilor, Siluan a fost instalat Duminecă în 11 Iulie, la Fântâna Albă, jud. Rădăuți, unde este centrul sectei.

La Breslau din toamna viitoare se va înființa o Facultate de Teologie. Situația ei de drept va fi egală cu a tuturor celorlalte Facultăți germane de Stat.

Într-o vreme când Germania e în conflict cu Vaticanul, este plină de înțeles simpatia ei față de Ortodoxie.

După Academia Teologică dela Paris, Facultatea dela Breslau este a doua mare școală creștină ortodoxă în Apus.

Semne de biruință..

În Japonia sunt numai 300.000 de creștini ortodoxi, dar prin moravurile lor curate exercită o covârșitoare influență asupra vieții publice a japonezilor. Profesorul Yoshina dela Universitatea imperială din Tokio scrie : „Este un fapt care nu se poate nega, că exemplul creștinismului a fost factorul principal al schimbării întregii vieți religioase a Japoniei“.

La Moscova s'a descoperit o mănăstire de călugărițe, care dăinuia secret de 9 ani. Călugărițele unele studiau pe la Universități, altele erau angajate ca lucrătoare prin fabrici și pe la autorități.

Populația României numără — în cifre rotunde peste 19.825.000 locuitori, din care mediul rural înglobează 16.232.000 și mediul urban 3.619.000. Dintre aceștia Oltenia are 1.680.000 locuitori, Muntenia 4.528.000, Dobrogea 924.764, Moldova 2.761.000, Basarabia 3.163.000, Bucovina 921.000, Transilvania 3.459.000, Banatul 940.000, Crișana și Maramureșul 1.473.000 locuitori.

Cât se bea în România. După o statistică întocmită de curând, în România se bea anual aproximativ 20 miliarde lei din următoarele feluri de băuturi : vin 133.000 vagoane, țuică 7.200 vagoane, rachiuuri diferite 4.800 vagoane și 160 vagoane alcool.

Scrie totdeauna Dumnezeu (nu D-zeu), Biserica (dacă e vorba de așezământul ei divin) sau biserică (dacă e vorba de localul ei), Liturghie și Cuminecătură (nu liturghie și cuminecătură) ..

Nu scrie prescurtat și recelește totdeauna ce scrii.

Nr. 5252/1939.

Ordin-Circular

Se comunică pentru strictă conformare ordinul Sf. Sinod No. 1944/1939 :

Sunt unii clerici, cari având diferite neînțelegeri între ei, în loc să se încerce în prealabil aplanarea conflictelor pe cale pașnică, sau în cel mai rău caz să caute a le soluționa cu ajutorul organelor superioare bisericesti, apelează direct la forurile de judecată civilă. Prin acest procedeu fac o impresie din cele mai urâte și cu rezultate cât se poate de rele. Se înjosește nu numai prestigiul clasei preoțești în fața judecății civile, dar se produce mare sminteală în rândul credincioșilor păstorii de asemenea preoți.

Pentru a pune capăt unor asemenea acte, Sfântul Sinod, în ședința sa dela 27 Iunie 1939, a luat următoarea hotărâre :

„Preoții sunt obligați a nu se mai adresa instanțelor civile pentru eventualele neînțelegeri dintre ei, fără prealabila învoire a Chiriarhului respectiv“.

Aducându-Vă la cunoștință cele de mai sus, cu frățească dragoste Vă rugăm a dispune să fie comunicate tuturor preoților din aceea de Dumnezeu păzită Chiriarchie, spre strictă observare.

Primiți Vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

L. S. ss. Nicodim, Președinte Patriarh.

Consiliul Eparhial ort. rom Arad.

Nr. 5267/1929.

Ordin-Circular

Se comunică, pentru conformare ordinul Sf. Sinod No. 1978/1939, referitor la salutul și resalutul străjeresc :

Cu frățească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință că Onor. Straja Țării a rugat Sf. Sinod să îndrumeze pe preoți a răspunde la salutul tinerețului străjeresc tot cu „Sănătate“ și prin ridicarea mâinii drepte.

Sfântul Sinod luând în cercetare această cerere, și, având în vedere că salutul preoțesc de totdeauna a fost prin ridicarea mâinii drepte în semn de binecuvântare, a luat următoarea hotărâre :

„Onor. Straja Țării este rugată să îndrumeze tinerețului străjeresc ca în salutul față de preoți să întrebuințeze următoarea formulă : „Sănătate, sărut mâna părinte“. La acest salut preoții vor răspunde prin cuvintele : „Sănătate, Dumnezeu să te binecuvânteze“, ridicând mâna în semn de binecuvântare, potrivit obiceiului vechiu creștinesc de salutare și binecuvântare preoțească“.

Vă rugăm deci a pune în vedere preoților să se conformeze hotărârii de mai sus a Sfântului Sinod, cunoscând totdeauna că aslăzi am intervenit la Straja Țării spre a indemnă tinerețului străjeresc să salute pe preoți conform hotărârii Sfântului Sinod menționată mai sus.

Primiți Vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișări.

L. S. Nicodim, Președinte Patriarh.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Nr. 5358/1939.

Comunicat

Casa de economii, ajutor și credit a Clerului ortodox din România, cu adresa No. 6937 din 14 Iulie 1939, ne cere publicarea „Circularii către membrii Casei Clerului” având următorul cuprins:

„Casa de Credit a Clerului Ortodox Român, anunță pe toți membrii săi că a încheiat cu Ministerul Sănătății, Eforia Spitalelor Civile și Așezămintele Brâncovenești, convențiuni speciale pentru asistență medicală în cazuri de internări sau tratamente în spitalele sau sanatoriile instituțiilor mai sus arătate.

În baza acestor convențiuni, membrii Casei beneficiază de un tarif foarte redus, mergând până la 30% sub prețurile obișnuite, la spitalele Ministerului Sănătății din orașele: București, Iași, Cluj, Craiova, Cernăuși, Constanța și Timișoara și la spitalele Eforiei Spitalelor Civile și așezămintele Brâncovenești.

În caz de nevoie membrii se vor adresa spitalelor respective sau direct Casei Clerului București”.
L. S. ss. Direcțiunea.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Nr. 4295/1939.

Concurs

În conformitate cu rezoluțiunea Ven. Cons. Ep. Nr. 4295/1939, se publică, concurs cu termen de 30 zile pentru îndeplinirea prin alegere a parohiei Jimboliea, care a devenit vacantă prin renunțarea pr. Gheorghe Coloșman. Parohia este *cl. l. urbană*. Venitele sunt: Casă parohială, sesie preoțească 32 jug, răscumpărarea stoloilor și a birului parohial cu suma de lei 12.000 anual, care se va achita în rate lunare de către epitropia parohială, salariul dela Stat pe care parohia nu-l garantează și 800 lei lunar dela primăria Jimboliea, pentru catehizarea elevilor din cătunul Clarii-Vii (7 km. dela Jimboliea), pe care parohia nu-l garantează. La cătunul Clarii-Vii va merge odată pe săptămână.

Alesul va îndeplini toate funcțiile în și afară de biserică și va catehiza elevii gratuit, fiind răscumpărate toate serviciile. Va plăti impozitele după beneficiul său.

Recurenții vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Episcop Andrei pentru a putea candida. Cererile, cu documentele necesare, se vor adresa Adunării parohiale din Jimboliea și se vor înainta Ven. Cons. Ep. Recurenții se pot prezenta în parohie pentru a face cunoștința credincioșilor și a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice numai cu aprobarea protopopului B. Comloșului și cu respectarea normelor în vigoare.

Consiliul parohial din Jimboliea

În înțelegere cu: Dr. Ștefan Clorolanu protopop.
3—3.

Nr. 4447/1939.

Concurs

Pentru îndeplinirea prin alegere a parohiei de *cl. l. rurală* din Buteni-Buia, care va deveni vacantă la 1 Oct. a. c., prin trecerea la pensie a titularului ei actual, pr. Iulius Bodea, în conformitate cu rezoluți-

nea Ven. Cons. Ep. Nr. 4447/1939, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în organul oficial Biserica și Școala.

Venitele sunt:

Sesia parohială în estensiunea ei de azi, circa 29 jug; stoloile legale; salariul dela stat, pe care parohia nu-l garantează și birul legal care se ia în concurs din oficiu.

Alesul va achita toate impozitele după beneficiul său, va catehiza fără altă remunerație elevii la cari va fi împărțit și va predica regulat în sf. biserică la rândul său.

Recurenții vor cere învoierea prealabilă a Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop eparhial Andrei, pentru a putea candida. Cererile de concurs, adresate Adunării parohiale din Buteni și înzestrate cu documentele necesare, se vor înainta Ven. Cons. Ep.

Recurenții cu incuviințarea protopopului și cu observarea dispozițiilor regulamentului pentru îndeplinirea parohiilor, se vor prezenta în sf. biserică, pentru a face cunoștința credincioșilor și a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Consiliul parohial din Buteni

În înțelegere cu: Ștefan Lungu protopop.

3—3

Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din com. Mănăstur — Severin, — pe baza devizului aprobat de Ven. Cons. Eparh. pentru lucrări de zidărie și finichigiu la renovarea bisericii, — publică licitație pe ziua de 30 Iulie 1939 la orele 2 p. m., în localul Căminului Cultural din Mănăstur, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Valoarea lucrărilor de zidărie după deviz este 50.000 lei, iar a celor de finichigiu 34.400 lei.

2. Licitația se va face cu oferte închise, dar cons. par. își rezervă dreptul să continue și cu licitație verbală.

3. Reflectanții, vor depune vadiul legal de 5 la sută, în numerar sa efecte garantate pe Stat.

4. Licitanții nu pot pretinde spase de participare.

5. Devizul precum și condițiile mai detaliate se pot vedea zilnic la epitropia parohială din Mănăstur.

6. Consiliul par. își rezervă dreptul a da lucrarea aceluia antreprenor, în care va avea mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

7. În cazul când prima licitație va rămâne fără rezultat, a II-a licitație va avea loc în ziua de 6 August 1939, în același loc și în aceleași condițiuni.

Consiliul Parohial

Publicație

Se publică licitație cu termen pentru înaintarea ofertelor închise și sigilate până la 10 August 1939 pentru lucrările de transformare și complectare la interiorul edificiului Academiei Teologice din Arad, cuprinse în planul și devizele ce se pot vedea la Rectoratul Academiei Teologice, împreună cu condițiunile de concurs. Concurenții vor depune 5% garanție și nu vor putea pretinde nici un fel de cheltuieli pentru compunerea și înaintarea ofertelor.

Rectoratul Academiei Teologice
din Arad.